

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102775

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Лілія Борисівна

2. Bilous Liliia Borysivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Менеджмент

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-11-2021

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.051.030

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.61.33

Тема дисертації:

1. Енергоресурсні чинники управління економічним розвитком регіону
2. Energy resources factors for managing the economic development of the region

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено обґрунтуванню теоретичних положень та розробленню методичних підходів та рекомендацій підвищення ефективності енергоресурсних чинників управління економічним розвитком регіону. Мета роботи полягала у поглибленні теоретичних положень, розробленні практичних підходів та рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності енергоресурсних чинників управління економічним розвитком регіону. У роботі досліджено теоретико методичні засади управління економічним розвитком регіону через ефективне використання енергетичних ресурсів. Розкрито концептуальні передумови та аспекти ефективного урядування у площині енергетичних ресурсів. Узагальнено концептуальні підходи до формування ефективності енергоресурсних чинників. Політику ресурсокористування України охарактеризовано за програмними та законодавчими ініціативами, що мають безпосередній вплив та регламентують природокористування, поведження з відходами, використання і розподіл енергетичних ресурсів, та запроваджують систему енергоефективних заходів. Запропоновано концепцію smart, як елемент управління економічним розвитком та осередок інновацій у регіональних

стратегіях. Визначено концепцію smart як інструмент реалізації стратегій. Обґрунтовано методичний підхід до оцінки ефективності енергоресурсних чинників управління економічним розвитком. Запропонований алгоритм дослідження передбачав дуальність оцінки ефективності енергоресурсних чинників. Узагальнено основні аспекти управління енергетичними ресурсами в Україні та Європі в розрізі впровадження інноваційних технологій під впливом глобальних трендів. Показана структура енергоспоживання та перспективи його заміщення на тлі глобальних енергетичних змін. Розкрито перспективи управління енергетичними ресурсами при запровадженні принципів циркулярної економіки та КСВ у всіх ланках суспільства. Систематизовано тренди та чинники трансформації енергетичних ринків у світі. Обґрунтовано запровадження концепції smart у досліджуваних суб'єктах та визначено чинники концепції на тлі зростання цін на енергоносії. Прослідковано і систематизовано динаміку та основні причини такого зростання. Здійснено аналіз окремих громад Харківського регіону в умовах децентралізації в контексті практичних упроваджень з мінімізації наслідків зростання цін на енергоносії. У роботі уточнено поняттєво-категорійний апарат енергоресурсних чинників управління економічним розвитком, таких як, «енергозбереження», «енергоемність», «енергоефективність». Дана оцінка особливостям управління енергоефективним розвитком регіону в нових умовах. Вивчено динамічний стан енергоресурсів: зміну структури та кількості споживання, створення альтернативних джерел енергопостачання. Виокремлена енергоефективна складова стратегічних планів та практичних упроваджень, як приклад ефективного та розумного управління енергоресурсами на локальних рівнях. Визначено розрив енергетичної ефективності в соціально-економічній моделі України, спричинений бар'єрами енергетичної ефективності. Розглянуто таксономія бар'єрів енергоефективності S. Sorrell та через термінологію бар'єрів класифіковано причини, що перешкоджають просуванню енергоефективних технологій в Україні. Визначено дев'ятнадцять бар'єрів енергоефективності, в тому числі сформовано та найменовано нову групу бар'єрів перехідного періоду. Визначена в умовах України таксономія бар'єрів характеризує опір зовнішнього середовища енергоефективним технологіям, зумовлений недосконалістю соціально економічного середовища, в умовах якого впроваджуються конкретні енергоефективні технології. Визначено роль грантового фінансування в ідентифікації бар'єрів енергоефективності та підвищенні продуктивності енергоефективних технологій у досліджуваних суб'єктах. Застосовано таксономію бар'єрів енергоефективності як систему економічного аналізу для встановлення бар'єрів енергоефективності у досліджуваних суб'єктах. Визначено домінантні бар'єри, бар'єри найбільшої уваги та провали грантової активності, останні ідентифіковані як бар'єри не охоплені грантовим фінансуванням. Запропоновано підхід до оцінки здатності досліджуваних суб'єктів сприймати та просувати інноваційні енергоефективні технології, який базується на удосконаленні розрахунку узагальненого інтегрального показника з подальшим ранжуванням за узагальненою функцією бажаності Харрінгтона. Визначено нові первинні показники енергоефективної направленості, що лягли в основу розрахунку узагальненого інтегрального показника інноваційної енергоефективної спрямованості досліджуваних суб'єктів. Запропонована концептуальна схема підвищення ефективності енергоресурсних чинників управління економічним розвитком регіону, яка включила в себе тренди та чинники, сучасні методи та інструменти підвищення ефективності енергоресурсних чинників, розвиток інфраструктури, загальносуспільний розвиток, що у комплексі покликано створити середовище сприятливе до інновацій в цілях забезпечення сталого розвитку.

2. The thesis is devoted to substantiation of theoretical provisions and development of methodological approaches and recommendations for improving efficiency of energy resources factors of management of economic development of the region. Work purpose was to deepen the theoretical provisions, develop practical approaches and recommendations aimed at improving the efficiency of energy resources factors in managing the economic development of the region. Theoretical principles of managing economic development of the region through effective use of energy resources were studied in the paper. Revealed conceptual prerequisites and aspects of effective governance in field of energy resources. Summarized conceptual approaches to formation of energy efficiency factors. Ukraine's resource management policy is characterized by program and legislative initiatives that have a direct impact and regulate nature management, waste management, use and distribution of energy

resources, and introduce a system of energy-efficient measures. Concept of smart as an element of economic development management and a center of innovation in regional strategies is proposed. Concept of smart as a tool for implementation of strategies is defined. A methodical approach to assessing effectiveness of energy resources management factors of economic development is substantiated. Research algorithm provided duality of estimation of energy efficiency factors proposed. The main aspects of energy resources management in Ukraine and Europe in terms of introduction of innovative technologies under the influence of global trends are summarized. Structure of energy consumption and prospects of its replacement against background of global energy changes shown. Revealed prospects for energy resources management in introduction of principles of circular economy and CSR in all sectors of society. Systematized trends and factors of transformation of energy markets in the world. Introduction of the smart concept in the studied subjects is substantiated and factors of concept against the background of rising energy prices are determined. Systematized dynamics and main reasons for such growth are traced. Analysis of separate communities of Kharkiv region in conditions of decentralization in context of practical implementations on minimization of consequences of growth of the prices for energy carriers is carried out. Paper clarifies the conceptual and categorical apparatus of energy resources factors of economic development management, such as "energy-saving", "energy intensity", "energy efficiency". Estimation of features of management of energy-efficient development of the region in new conditions is given. Dynamic state of energy resources is studied: change of structure and quantity of consumption, creation alternative sources of energy supply. Energy-efficient component of strategic plans and practical implementations is singled out as an example of effective and smart energy management at the local level. Identified the gap of energy efficiency in socio-economic model of Ukraine caused by energy efficiency barriers. Taxonomy of S. Sorrell energy efficiency barriers is considered and reasons that hinder promotion of energy efficient technologies in Ukraine are classified through terminology of barriers. Identified nineteen energy efficiency barriers, including formation and naming of a new group of transition barriers. Taxonomy of barriers determined in conditions of Ukraine characterizes resistance of external environment to energy efficient technologies, due to imperfection of socio-economic environment in which specific energy efficient technologies are introduced. Role of grant funding in identifying energy efficiency barriers and increasing productivity of energy-efficient technologies in studied subjects is determined. Taxonomy of energy efficiency barriers was used as a system of economic analysis to establish energy efficiency barriers in the studied subjects. Dominant barriers, most attention barriers, and grant failures have been identified, latter being identified as barriers not covered by grant funding. An approach to the assessment of the ability of the studied subjects to perceive and promote innovative energy-efficient technologies is proposed, which is based on the improvement of the calculation of the generalized integrated indicator with the subsequent ranking according to the generalized Harrington desirability function. Identified new primary indicators of energy efficiency, which formed the basis for the calculation of the generalized integrated indicator of innovative energy efficiency of the studied subjects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дикань Валерія Володимирівна
2. Dykan Valeriia Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гур'янова Лідія Семенівна
2. Hurianova Lidiia Semenivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Тетяна Іванівна
2. Shevchenko Tetiana Ivanivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матюшенко Ігор Юрійович
2. Matiushenko Ihor Yuriiovich

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Віталіна Олексіївна
2. Babenko Vitalina Oleksiivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Портна Оксана Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Портна Оксана Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.